

Deres dato:

Deres ref.:

Vår ref.: 2801/2025 EG

Vår dato: 25. april 2025

Innspill på forslag om å oppheve forskrift om klimakrav til bygge- og anleggsplasser

Det vises til representantforslag 195 S (2024-2025) med forslag om å oppheve forskrift av 3. april 2025 om å begrense utslipp fra bygge og anleggsplasser. Forskriften skal gi kommunene hjemmel til å stille klimakrav til bygge- og anleggsplasser.

Drivkraft Norge er bransjeforeningen for selskaper som omsetter flytende drivstoff og energi i det norske markedet. Våre medlemmer dekker om lag 95 % av både drivstoffsalg og hurtiglading i Norge.

Forskriften er ineffektiv, og diskriminerer fornybare energibærere

Drivkraft Norge støtter forslaget om å oppheve forskriften. Forskriften vil virke virkårlig mht. hvilke kommuner som innfører forskriften og hvordan unntak der håndteres. Forskriften vil også påføre utbyggere og bygge- og anleggssektoren betydelige merkostnader ved at eksisterende maskinpark ikke kan benyttes ved krav om nullutslippsteknologi. I sum vil klimagevinsten bli begrenset, til en høy kostnad.

Så lenge forskriften er operativ, så bør den ikke bare begrenses til nullutslippsteknologi. Alle fornybare energibærere må likestilles som relevante til oppfyllelse av klimakrav på bygge- og anleggsplasser. Utelukkelse av bærekraftig avansert biodrivstoff slik forskriften legger opp til, er svært uheldig for bransjene som omfattes av forslaget. Pålegg om å benytte nullutslippsteknologi vil være vanskelig å møte både på grunn av manglende tilgang på slik teknologi, og det vil føre til økte kostnader for prosjektet. Dagens maskinpark er stort sett dieseldrevet, og vil være i bruk i mange år framover. Maskinparkens mulighet til å bli mer klimavennlig er ved å erstatte fossilt drivstoff med avansert biodrivstoff.

Drivkraft Norge mener at nasjonale tiltak for å redusere klimagassutslipp er mer effektivt enn lokale forskrifter som begrenser hvilke fornybare energibærere som er relevante. Vi støtter dermed å oppheve overnevnte forskrift.

Biodrivstoff er en del av omstillingen

Miljødirektoratet argumenterer i konsekvensvurderingen i knyttet til høringen av forskriften, at en åpning for bærekraftig avansert biodrivstoff i lokale klimakrav vil bremse omstilling til nullutslippsteknologi. Dette er en påstand Miljødirektoratet ofte kommer med, men som ikke er dokumentert. I dag skjer elektrifisering for fullt der det er mulig og hensiktsmessig. Ved å

aktivt utelukke biodrivstoff, så vil stort sett hele eksisterende maskinpark for anlegg- og byggeplasser bli utelukket.

Det er om lag 900 millioner liter med fossil anleggsdiesel som omsettes årlig i Norge. Det er altså mer enn nok av fossilt å ta av for de fornybare energibærerne. Det er i denne sammenheng viktig å understreke at fornybar strøm også er en begrenset ressurs.

Omstillingen av bygge- og anleggssektoren er ikke begrenset til kun teknologivalg, men også til at sektoren skal omstilles fra bruk av fossile energibærere til fornybare energibærere. Miljødirektoratets anbefaling om å utelukke bærekraftig avansert biodrivstoff vil føre til betraktelig tregere utslippsreduksjon fra bygge- og anleggsplasser.

Anerkjenn muligheten til å anskaffe avansert biodrivstoff ut over omsetningskravet

Bransjen har lenge fremmet forslag om at offentlige anskaffelser også skal premiere bruk av biodrivstoff som klimatiltak. I dag er biodrivstoff utelukket som klimatiltak i DFØs veileder for offentlige anskaffelser av drivstoff. Dette på anbefaling fra Miljødirektoratet. I praksis betyr dette at bærekraftig biodrivstoff likestilles med fossilt drivstoff i offentlige anskaffelser. På tross av dette har flere offentlige aktører valgt å anskaffe biodrivstoff ut over omsetningskravet. Dette for å sikre at deres anskaffelser fører til ytterligere klimagassreduksjoner i tillegg til det omsetningskrav bidrar til. Dette er et tiltak som myndighetene bør anerkjenne og anbefale.

Ved å åpne for bærekraftig avansert biodrivstoff som klimatiltak i offentlige anskaffelser, så vil det føre til at dagens bygge- og anleggsplasser raskere blir fossilfrie. Noe som vil ivareta små aktørers konkurranseevne.

Unntak og usikker oppfølging av kommuner vanner ut tiltakets effekt

Norge har 357 kommuner, som varierer sterkt i størrelse og i mulighet til å inneha riktig kompetanse til å følge opp en eventuell lokal forskrift om klimakrav. Innretningene kan bli ulike, og sannsynlig få ulik oppfølging også. Og det er ikke sikkert at alle kommer til å innføre en lokal forskrift. I konsekvensvurderingen til forskriftshøringen, kommer det fram at det er utfordrende hvis anleggsplasser blir omfattet av kommunale klimakrav, da en anleggsplasse kan omfatte flere kommuner og variere i størrelse. Jo flere kommuner som ikke innfører et lokalt klimakrav, og jo flere bygge- og anleggsplasser som holdes utenfor virkeområdet for lokale klimakrav, jo mer vannes forslagetts effekt ut.

Forskriften bremser konkurranse, i disfavør for mindre aktører

Drivkraft Norge mener at nasjonale tiltak for å redusere utslipp av klimagasser har størst effekt. Det unngår avgrensingsproblematikken som lokale krav vil bli omfattet av. I dag bidrar omsetningskravet for ikke-veigående maskiner til å redusere de nasjonale utslippene med om lag 250 000 tonn CO₂. Som er et betydelig bidrag til å nå nasjonale klimamål.

Forskriften bør oppheves da den bidrar til å tvinge bygge- og anleggsplasser til å benytte en teknologi som knapt er tilgjengelig i markedet i dag, og som er betraktelig dyrere enn den

maskinparken som eksisterer i dag. Forskriften vil også bidra til at anleggsmaskiner byttes ut tidligere enn planlagt. Noe som ikke er god klima- og miljøpolitikk.

Drivkraft Norge støtter dermed forslaget om at forskriften bør oppheves. Den er vilkårlig, i og med at det er opp til kommunene å innføre den, og med det påfører bygge- og anleggsbransjen betydelige økte kostnader gjennom behov for å investere i nye maskiner før det strengt tatt er nødvendig.

Hvis forslaget ikke blir vedtatt, så bør komiteen be regjeringen om at alle fornybare energibærere inkluderes som tiltak for å oppfylle kravene i den lokale forskriften. Dette vil bidra til at bygge- og anleggssektoren raskere kan bli fossilfri, ved at dagens maskinpark bruker biodrivstoff. Bransjen vil da unngå å investere i ny maskinpark før det er nødvendig.

Med hilsen

Drivkraft Norge